

LL.M. (Cri. Law) SEMESTER- 1 (CBCS) Examination
OCT/NOV-2025 (AS PER SYLLABUS YEAR JULY-2024)
Police & Criminal Justice (Elective-2024)

Time: 3:00 Hours

Marks: 100

Instructions:

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

પ્રશ્ન-૧ ભારતમાં આધુનિક પોલીસ વ્યવસ્થાના ઐતિહાસિક ઉત્ક્રાંતિનું વિવેચનાત્મક પરીક્ષણ કરો અને કેન્દ્ર અને ગુજરાત રાજ્યમાં તેના માળખાકીય સંગઠનની ચર્ચા કરો. (૨૦)

અથવા

પ્રશ્ન-૧ પોલીસ દળના રાજકીયકરણ અને ગુનાહિતકરણ જેવા ગુનાની તપાસ અને પડકારોના સંદર્ભમાં લોકશાહી સમાજમાં પોલીસની બહુપક્ષીય ભૂમિકાની ચર્ચા કરો.

પ્રશ્ન-૨ ભારતીય પોલીસ અધિનિયમ, બોમ્બે પોલીસ અધિનિયમ અને તાજેતરમાં લાગુ કરાયેલ ભારતીય ન્યાય સંહિતા, ૨૦૨૩ હેઠળ પોલીસ અધિકારીઓની સત્તાઓ અને ફરજોની તપાસ કરો. (૨૦)

અથવા

પ્રશ્ન-૨ રાષ્ટ્રીય પોલીસ કમિશનના અહેવાલોના પસંદગીના પાસાઓને વિગતવાર સમજાવો.

પ્રશ્ન-૩ ફોજદારી ન્યાય પ્રણાલીમાં પોલીસ અને ફરિયાદ પક્ષ વચ્ચેના કાનૂની અને કાર્યાત્મક સંબંધોનું વિશ્લેષણ કરો. તેમનું સંકલન ન્યાય વિતરણની અસરકારકતા પર કેવી અસર કરે છે? (૨૦)

અથવા

પ્રશ્ન-૩ માનવ અધિકારો સુનિશ્ચિત કરવામાં પોલીસની ભૂમિકા સમજાવો.

પ્રશ્ન-૪ પોલીસ અને ફોજદારી ન્યાય સુધારા માટે જસ્ટિસ મલિમથ સમિતિનો અહેવાલ અને તેના સૂચનો પર ટૂંકી નોંધ લખો. (૨૦)

અથવા

પ્રશ્ન-૪ ભારતીય ન્યાય સંહિતા, ૨૦૨૩ ની મુખ્ય વિશેષતાઓ સમજાવો.

પ્રશ્ન-૫ ટૂંક નોંધ: (કોઈપણ બે) (20)

- 1) ગુના તપાસમાં પોલીસની ભૂમિકા
- 2) પોલીસ-જનસંબંધ
- 3) ગુનામુક્ત સમાજ - અર્થ અને મહત્વ
- 4) બળનો ઉપયોગ અને પોલીસની જવાબદારી

ENGLISH VERSION

Que.1 Critically examine the historical evolution of the modern police system in India and discuss its structural organization at the Centre and in Gujarat State. (20)

OR

Que.1 Discuss the multifaceted role of police in a democratic society with special reference to crime investigation and challenges such as politicization and criminalization of the police force.

Que.2 Examine the powers and duties of police officers under the Indian Police Act, Bombay Police Act, and the recently enacted Bharatiya Nyaya Sanhita, 2023. (20)

OR

Que.2 Explain in detail the Selected Aspects of National police commissions Reports.

Que.3 Analyse the legal and functional relationship between the police and the prosecution in the criminal justice system. How does their coordination impact the effectiveness of justice delivery? (20)

OR

Que.3 Explain the Role of Police in Ensuring Human Rights.

Que.4 Write a short note on the Malimath Committee Report and its suggestions for police and criminal justice reforms. (20)

OR

Que.4 Explain the Salient Features of Bharatiya Nyaya Sanhita, 2023

Que.5 Short Notes: (Any Two) (20)

- 1) Role of Police in Crime Investigation
- 2) Police-Public Relationship
- 3) Offence-Free Society – Meaning and Importance
- 4) Use of Force and Accountability of Police
